

z nich stejným dílem polovici usedlosti, patřivší druhdy jejich otci a to proto, poněvadž, jak dokázati se nabízejí, žalovaná vědomě zadržela závěť jejich otce. Na tomto základě právo své uplatňují oba žalobci uvádějíce, že následkem toho pozůstalost odevzdána byla žalované zě zákona k dědictví se přihlásivší podle smíru se žalovanou uzavřeného. Poněvadž pozůstalost žalované již odevzdána byla, jde tu o žalobu dědickou podle § 823 obč. zák. Ježto pak provedením vkladu práva vlastnického pro žalovanou zůstavitel pokud se týče dědici, — nynější žalobci, pokud by svá práva prokázali — v těchto svých právech byli poškozeni, jeví se býti požadovaná poznámka žaloby na sporné usedlosti, pokud žalované po zůstaviteli připadla, přípustnou. Poznámku tu nutno tím spíše povolití, jelikož by jinak podle ustanovení poslední věty § 824 obč. zák. i vysouzení sporu nemusilo žalobcům napomoci k získání toho, oč tu jde.

Čís. 656.

Novela o právu manželském (zákon ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n.).

Při přeměně rozvodu v rozluku manželství dle § 17 rozl. zákona pro zlomyslné opuštění nahraňuje se skutečností soudně vysloveného rozvodu marná předchozí výzva k obnově manželského společenství. Uznáno-li na rozvod pro zlomyslné opuštění rozsudkem pro zmeškání, nelze při přeměně rozvodu v rozluku v otázce zlomyslného opuštění přestati na výroku rozvodového rozsudku, nýbrž dlužno řešiti ji dle skutkového podkladu rozsudku.

(Rozh. ze dne 7. září 1920, R II 247/20.)

Manžel domáhal se rozluky manželství dle § 17 rozl. zák., opíraje se o rozsudek pro zmeškání, jímž bylo rozvedeno manželství z viny manželčiny pro zlomyslné opuštění manžela. Soud první stolice žádost zamítl. Rekursní soud usnesení potvrdil z těchto důvodů: Žadatel, jenž snaží se ve svůj prospěch použití ustanovení § 17 rozl. zák., přehlíží, že výrokem rozsudku pro zmeškání ve sporu rozvodovém, jenž jedině může nabýti moci práva, nebyl právoplatně vysloven rozvod podle §§ 107 až 109 obč. zák. z některého důvodu uvedeného v § 13 zák. ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n.; neboť v žalobě, tvořící podklad rozsudku pro zmeškání, nebyl zejména druhý předpoklad § 13 c) cit. zák., totiž nevrácení se manželky na soudní vyzvání ani tvrzen, natož pak dokázán, nehledíc k tomu, že v dřívější žalobě tvrzené pouhé zdráhání se žalované, k žalobci se přestěhovati, nevyčerpává ani prvního předpokladu § 13 c) totiž zlomyslného opuštění manžela. Nelze tedy tvrditi, že by skutečností ve sporu o rozvod na jevo vyšlé, byly už tehdy odůvodnily výrok o rozluce.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

V otázce, může-li se stěžovatel v nesporném řízení dle § 17 novely o právu manž. domáhati s úspěchem rozluky pro zlomyslné opuštění

(§ 13 a), nelze souhlasiti s názorem soudu rekursního, že přeměna rozvodu v rozluku jest vyloučena již tím, že stěžovatel ani netvrdil natož pak prokázal, že jeho manželka přes soudní vyzvání do šesti měsíců k němu se nevrátila. Důvod rozluky, uvedený v § 13 c) novely o právu manž. kryje se v podstatě s druhým rozvodovým důvodem § 109 obč. zák.; — tu i tam se předpokládá, že druhý manžel opustil zlomyslně t. j. bez důvodné příčiny manžela žalujícího; — v obou případech klade se hlavní váha na skutečnost, že žalovaný manžel svým chováním maří bezdůvodně účel manželství. Dalším požadavkem § 13 c) novely o právu manž. má jen zvýšena býti jistota, že druhý manžel bez důvodné příčiny se vyhýbá manželskému spoluzití. Od tohoto požadavku nutno však upustiti při manželstvích již rozvedených. K tomu nutká úvaha, že by jinak při takovýchto manželstvích vůbec vyloučena byla možnost, domáhati se rozluky pro zlomyslné opuštění druhým manželem, a to nejen v řízení nesporném, nýbrž i v řízení sporném. Právoplatným rozsudkem, jímž rozvod manželství od stolu a lože se povoluje, nabývají rozvedení manželé práva na oddělené bydliště (§§ 93, 107, 110 obč. zák.); soudní výzva druhého manžela, aby se navrátil, neměla by tedy rozumného smyslu, neboť vyzvaný manžel mohl by vším právem odmítnouti výzvu poukazem na zákonné oprávnění právoplatným rozvodem nabyté, a z neuposlechnutí soudní výzvy k navrácení nebylo by lze odvoditi žádných důsledků. Že by zákon jen manželům nerozvedeným dovoľoval žalovati o rozluku pro zlomyslné opuštění druhým manželem, rozvedeným manželům však nepřiznával tohoto práva, zajisté nelze se domnívati. Když tomu tak jest, nutno jen ještě zkoumati, zda v tomto případě skutečnosti v předchozím sporu o rozvod na jevo vyšlé podřaditi lze pod pojem zlomyslného opuštění ve smyslu § 109 obč. zák. a § 13 c) novely o právu manž. Ani tu nelze se přidati k názoru soudu rekursního, že rozhoduje toliko výrok rozsudku pro zmeškání ze dne 27. května 1919. Dlužno spíše vycházeti ze skutečností v žalobě přednesených a ve skutkové podstatě rozsudku uvedených, jež dle § 396 c. ř. s. pokládati jest za pravdivé. Podle obsahu skutkové podstaty však nevyšlo ve směru zde jedině rozhodném na jevo nic jiného, než že manželka, když se její manžel jako legionář vrátil, není ochotna k němu se přestěhovati a s ním sdíleti společnou domácnost v jeho bydlišti. Právem vytkl soud rekursní, že toto zjištění nevyčerpává ještě pojmu zlomyslného (bezdůvodného) opuštění; vždyť nevylučuje možnosti, že manželka z důvodné příčiny nechce nebo nemůže se vrátiti k navrhovateli do jeho nynějšího bydliště. Nelze tedy tvrditi, že skutečnosti ve sporu o rozvod na jevo vyšlé byly by již tehdy odůvodnily výrok o rozluce, kdyby oň bylo bývalo žalováno.

Čís. 657.

Útratami, v jichž otázce nedopouští se dovolací rekurs (§ 528 c. ř. s.), jsou i odměna a jinaké nároky vnučeného správce.

(Rozh. ze dne 7. září 1920, R II 254/20.)

Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs v otázce úpravy útrat vnučené správy domu.